

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

{829305521}

טקסט רעטשרע

ראכע
ווויל
גיעב
ניט
זעהען
היינט
יארום
ראם
פאר
(Inh)
גאון .
קאר

ערשטער אקט טע קרטינה .¹

אין רומא אויפֿ דער גאָס, קוממען אָן פְּלאֹוֹיָס, מאַרְולְלוֹס
אוּן אַמְּחַנָּה שְׂטָאת כְּעַלִּי בְּחִים.

פלאוירוס

אהים, אהים, לויידגעהרטס ! וואם איז ? סע איז היינט יומ-
טוב ? גישיקט זיך או איהר , בעלי מלאכות , וויסט ניט או סע
איז היינט איין ארבייט טאג , מע טאר ניט אדרום געהן לויידיג , אן
א שום מלאכה (ציא אינעם) זאג , וואם ביסט דוא פאר א מענטש ?

טער שטאַט בעל'ה בית

איך בין א בואר .

מארוללים

וועיא זשע איז דיין לעדערנער פֿאָרטּוֹךְ, וויא איז דיין מעסט
וועיירע? וואם האסט דוא זיך עפּים אווייא אָן גיטאן? — נא, אין
דא? (צום אנדרען).

טער שטאט ב'ב

אויף דעם אמת זאגען, געגען גוטע בעלי מלאכות, בין איך
א בעלי מלאה פון דעם נימינעם סארט.

מְאַרְוָלָלוּם

ענטפער מיר וויאם פאר א מלאכה האסטו אין דיין האנד?

טער שטאט ב'ב

דייא מלאכה וואמ איך ארבײַיט זיא מיט מיין גאנצִין כה איז
דאס ; איך קען — פֿאָרְרָעְכְּטָעָן .

מַאֲרוֹלָלוּם

וְאֵג מִיר וּוְאַס אַיּוֹ דִּין אַרְבִּיט, דֹא דָוְמָעָר קָעָרֶל, דִּין
מְלָאָכָה?

2 טַעַד שְׁטָאת בְּבֵב

אֵיך בִּיטְטָע נִיט קְרִיעָנָען זִיך, נִיט אֲרוֹוִים קְרִיכְעָן פָּזָן דָּעָר
חוּוִיט; אֹונָן וּוְיעַדְעָר, אֹוְיב זִיא וּוְעַט זִיך צְוָא רִיסְעָן, קָעָן אֵיך
דִּיך פָּאַרְדְּעַכְטִין.

מַאֲרוֹלָלוּם

וְאַס? וּוְאַס הַיִּסְט? פָּאַרְדְּעַכְטִין מִיך! וְאֵג דֹא דָוְמָעָר-
קָעָרֶל, וּוְאַס מִינְגָּסָט דֹא מִיט דִּיעָוָע וּוְעַרְטָעָר? וּוְאַס וּוְילְסָט דֹא
וְאַגְּעָן?

2 טַעַד שְׁטָאת בְּבֵב

אֵיך קָעָן דִּיר אָונְטָעָר גַּעֲבִין פָּאַרְדְּמִיעַטְקָעָם.

פְּלָאוּוּס

אַיּוֹ דִּין מְלָאָכָה — פָּאַרְדְּעַכְטִין שָׂוָק?

2 טַעַד שְׁבֵב

יָא, אֵיך לְעֵב נָאָר מִיט דָּעָר נָאָהָל; אֵיך גַּעַהָעָר זִיך נָאָר
וּוְיִינְג אָן מִיט דִּיאָ נִיהְיִבְנָע בָּעֵלִי מְלָאָכוֹת; מִיְּנָע עַסְק אַיּוֹ דִּיאָ
נָאָהָל, אֵיך בֵּין אַ רְוָפָא פָּזָן אַלְטָע שָׂוָק. אוֹ דָעָר שָׂוָק אָדָעָר דָעָר
שְׁטִיעָוּעָל אַיּוֹ אַיּוֹ אַיּוֹ גְּרוּסָעָר סְכָנָה — הַיִּל אֵיך אָהָם. מִיְּנָע
אַרְבִּיט טְרָאָגָן נָאָהָר פְּיִינָע מַעֲנְטָשָׁין, וּוּלְכָע טְרָאָגָן נָאָהָר שָׂוָק
פָּזָן אַקְסָעָנָע פָּעָל.

פְּלָאוּוּס

נָא פָּאָר וּוְאַס וּשְׁע בִּיסְט דֹא הַיִּנְט נִיט אַיּוֹ קְלִיְּט? וּוְאַס
פְּיִרְסָטוּ דֹא זִיך אָרוּם מִיט אַ גַּאנְצִין עַולְם?

2 טַעַד שְׁבֵב

בְּכָדֵי דִּיאָ דְּאַוְגָע מַעֲנְטָשָׁין זָאָלָעָן נִיכְבָּר אָפ טְרָאָגָן וּיְיַעַרְעָ
שָׂוָק, וּוּלְאֵיך הַאֲבִין מִיְּנָע אַרְבִּיט. הַיִּנְט מַעֲנָע מִיר אָרוּם גַּעַהָע

ליידינג, סע איז היינט בייא אוינו אַ יומַן טוֹב, מיר זייןען אָרוּס
גינאנגיין געגען צעוזארֶן, פְּרִיהָעֵן זיך מיט אַיהם צוֹואַמְטָעֵן אַין
זיין קראָנִינְגּס טאג.

מאָרוֹלְלוּס

יא ! אָוֹדָאִי אַיז טָאָקָע דָּא וּוָאַסְצָוַא פְּרִיהָעֵן זיך, אַין אָרוּס
געַהָעֵן געגען — דִיא נִיעַ מְלֻחָמוֹת אָוֹן הַרְגִינוֹת וּוָאַסְעַר טְרָאָגַט
מיַט זיך. אַך ! וּוָאָסְעַר צִנְשָׁעַן-גַּעֲבָעָרָס, אָוֹן פָּעָנְטָעַט פָּוֹן רָע-
סְטָאָנְטָעַט גַּעַהָעֵן נָאָך זיין קָאָרְעָטָע ? . אַיך פְּרָעָג אַיך נָאָר, וּוָאַסְעַר
זַעַנְט אַיהֲר פָּאָר מְעַנְטָשִׁין ? אַיהֲר זַעַנְט נָאָהָר עֲפִים, הַעַלְצָעָר,
שְׁתִיְינָעָר, בְּרוֹאִים אַן מְעַנְטָשְׁלִיכָע גַּעֲגִילָע ! מְעַנְטָשִׁין מִיט גַּרְאָבָע
הַעַלְצָעָר אָוֹן פְּיַעַל מִיט אַכְוֹרִוּת ! אַ פְּנִים אַיהֲר הָאָט שָׂוִין פָּאָר-
גַּעַסְיַין אַן פָּאָמְפּוֹסֶן ? אַיהֲר הָאָט שָׂוִין נָאָר פָּאָר גַּעַסְיַין, וּוְיָא פְּיַעַל
מַאְהָל אַיהֲר פָּלָעַנט קְרִיבָעַן אַוִּיפָּ דִיא וּוּנְדָר, אַוִּיפָּ דִיא דַעֲבָעָר, אָוֹן
אַוִּיפָּ דִיא קוּיְמָעַנְעָם, מִיט אַיְיָרָע-קִינְדָעָר אַוִּיפָּ דִיא הַעֲנָדָר, אָוֹן
פָּלָעַנט אָוִים זִיצָעָן גַּאנְצָעָטָע אָוֹן וּוּאָרְטָעַט, אַיהֲר זַאלְטָעַט נָאָהָר
הַאֲבִין דִיא זְכִיהָא אַן קוּקָעַן וּוְיָא דָעָר גַּרְוִיסָעָר פָּאָמְפּוֹס גַּעַתְמָט ! אָוֹן
אוֹ אַיהֲר הָאָט נָאָהָר פָּוֹן וּוּיְיַעַטְעַן דָעָר זַעַהָעֵן דִיא קָאָרְעָטָע אַין
וּוּלְכָעָר עָר אַיְזָעָסִין ; הָאָט אַיהֲר אַיהם מִיט אַיְזָן אַלְגָּעָמִינְעָם
אוֹיָס-גִּישְׁרִיאָא אָפָּ גִּישְׁקָט זִין פְּרִיוּוּעַמְּסָטוּוּעַ (ברוך הבא) ; דָעָר
טִיךְ מִבְּרָא אַיְזָן דִיא טִיעָפָע בְּרָעַגְעָן, פָּלָעַנט אַן הַיְבָעָן צִימְטָרְעִין פָּוֹן
דִיא אָוִים גִּישְׁרִיאָעָן, וּוָאַסְעַר בָּאָלָד אַיבָעָר נִיחָזְעָרָט גַּיּוֹאָרִין
אַיְזָן טִיךְ דָוְרָק דָעָם וּוּידָעָר-קוֹל ; אָוֹן יַעַצְתָ הָאָט אַיהֲר זיך אַין
גַּיְתָאָן, אָוֹן אָוִים גִּיצְרָת יוֹס-טוֹבְדִיק, אָוֹן שִׁיט בְּלָמְמָעָן פָּאָר
צְעַזְעָרָעָן, וּוּלְכָעָר אַיז היַינְט אַיְזָן רָוָא, אָוֹן גַּעַתְמָט מִיט גַּרְוִיסָעָר
פְּרִירָד אַוִּיפָּ פָּאָמְפּוֹס בְּלָוָט ! אֲהִים ! פָּאָלְט אַוִּיפָּ דִיא
קְנִיעָן, בָּעַט גַּאֲטָמָט אוּר זָאָל אַיך נִיט שְׁמְרָאָפָּין פָּאָר אַיְיָר זִינְדָר,
וּוָאַסְעַר זִינְדִּיגְט יַעַצְת . . .

פלאוֹוִוּס

נָא חַבְרָה, גַּעַתְמָט וּשְׁעַ בָּאָלָד אַוּוֹק פָּוֹן דָאָנָעָן, אָוֹן אַוִּיב

דער
איך

מער-
דא

נאָר
דִיא
דער
סְיַין
שׂוֹר

וואָס
ערע
געַהָעָן

אייה וויללט האבען א כפרה אויף אייערע זינר, נעמט זיך ציא נויף
מייט אלע אייערע גוטע ברידער, אויף דעם ברענג פון דעם טיך
טיבר, אונ וויננט אוויא לאנג, אונ גיעסט אוייס אוויא פיעל
טרערין, בי דער טיך זאל זיך ארוים חלאפען פון זינע ברענגען
מחמת פיעליךיט.

(דיא שטאט בעלי, בחים געהן אוועק,
פלאווים זאגט צוא מאROLLOS).

ווײַ בְּעֵרִיהָרֶט עַמְּ אַיְזָ נְיוֹאָרִין זְיַיְעַר גְּרָאָבָּעָר חָאָרָקָטָעָר,
זְיַיְאַ הַאָבִין אַלְעַ גִּמְאָכָט אַ שְׁוֹוִיגָג אָונְ זְעַנְיָן פֶּאָר שְׁוֹוִינְדָּעָן נְיוֹאָרִין,
זְיַיְאַ פֶּאָרְשְׁטָעָהָעָן אֹז זְיַיְאַ הַאָבִין גִּשְׁוֹלְדִּינְגָט . גַּעַת דּוֹא אִין קָא-
פִּיטָּאָלִיעַ, אָונְ אַיךְ וּוּלְעַגְּהָן אַהֲרָר, וּזְיַיְאַ דּוֹא וּוּסְטַ בְּאָמְעָרְקִין
זְיַיְעַרְעַ פֶּאָרְפּוֹטְסָעְכָּצָעָן אַוִיפָּ דִּיאַ סְטָאָטָאָיָעָן (גִּינְגָּסָעָן אַדְרָעָר
גִּיטָּאָקְטָעָ פִּיגְרָעָם) זָאָלְסָטָ דּוֹא אַרְאָפָּ נְעָמָן .

מאROLLOS

וּזְיַיְאַ קָעְנִין מִיר דָּאָמָּ טָהָהָן פָּלָאוּוּים ? דּוֹא וּוּיסְטַ, עַמְּ אַיְזָ
לְוִיְּפָעָן.

פלאווים

וּזְאָמָּ מַאְכָטָ דָּאָמָּ אַוִים ! לְאֹזְ קִיְּן שָׁוָם סְטָאָטְיָעָ נִימָט בָּאַשְׁיָנְעָן
צְיַוָּאָרָם טְרָאָהָיָעָן (סִימְנִים פָּוָן אַיְינְנָעָמִין), דָּעָם פְּרָאָסְטִין עַולְמָ
וּוּלְ אַיךְ צְזָאָ טְרִיבָעָן פָּוָן דִּיאַ גָּאָסָעָן, דָּאָמָּ נֻמְלִיכָעָ זָאָלְסָטָ דּוֹא
אַוִיךְ טָהָהָן, אֹז דּוֹא וּוּסְטַ עַרְגִּינִץ בְּאָמְעָרְקִין אִין אַסְיָהָ פָּוָן אַיְאָם
מְעַנְמַשְׁין ; פָּוָן צְיַוָּאָרָם פֶּלְיעָגָעָל וּוּלְיָין מִיר אַרוּום רִיסָעָן דִּיאַ
פֶּעְדָּרְעִין, וּזְאָמָּ וּזְאָקְסִין שְׁוִין גָּאָר אַיבָּעָר דָּעָר מְאָסָם, אָונְ צְזָאָ זְיַיְן
פֶּלְיהָעָן וּוּלְיָין מִיר אָפְפָ שְׁטָעָלִין אִין גְּרָעָנִץ, אַיבָּעָר נִימָט וּוּסְטַ עַד
שְׁוִין בָּאָלְדָר אַוִי הָוִיךְ פָּאָרְ פֶּלְיהָעָן אֹז מִיטָּ דָּעָם אָונְ נִימָט צְזָאָ זְיַיְן
לְאַנְגָּעָן, אָונְ אָנוֹז וּוּסְטַ עַר תְּמִידָהָלְטִין אָונְטָעָר זְיַיְן שְׁרָעָק .

2 טע קארטינה

דייא זעלבע , אין מאرك קוממען אין אין פראציעסטייע , מיט
מויקע , צעואר , אנטאניות , אנטאטאהן צום לוייפען , קאלפורהニア ,
פארטיא , דעציום , ציצערא , ברוטס , קאסיסוּס , אוב קאסקא ,
נאך זיינר אגרויסער עולם פיעל מענטשין , אונ בתוכם
געפינט זיך דער מבשר .

צעואר

קאלפורהニア !

קאסקא

שאט ! צעואר זאנט עפֿים .

(דייא מויקע חערט אויף צוא שפייעלען) .

צעואר

קאלפורהニア !

קאלפורהニア

איך בין דא .

צעואר

שטעלל זיך אויף אנטאניות וועג , ווען ער וועט דורך
לויפען , אנטאניות !

אנטאניות

איך בין דא . וואם ווילסט דוא מיר אין זאגען צעואר ?

צעואר

פארגעם ניט , בעת דוא וועסט לוייפען , זיך צוא רירען צוא
קאלפורהニアן , איך האב גיהערט פון אלטער מענטשין , או אין אשה
עקרה קען ניהאלפין ווערין , אויב דוא וועסט זיך צוא איהר צוא
רירען בעת דוא וועסט לוייפען אין דעם הייליגען וועג .

אנטאניות

איך וועל נידענקיין ; דינע ווערטער זענין אין —
געזעטצע (Законъ) .

יא נויף

ט מײַד

פִּיעָל

ברעגען

טער ,

ויארין ,

ן קא-

מערכין

אדער

ס איז

שיינגען

עלום

ט דוא

אייטם

ן דייא

ווא זיין

גט ער

א דער

געזעטצע

צעואר

לאmir גיין וווײיטער, אונ ניט דורך לאווען דייא צערעטאניעס (אַפְּדָרְגָּה).
(דייא מוויקא הייבט אַנ שפיעלען).

מבשר

צעואר!

צעואר

ווער אייז דאס דארטינ?

קאסקא

שאט, שאט! שוויינט, שטיללער, שטיללער!

צעואר

עפים הער אייך, צוישין קול פון דייא כליזמרין, איין
מענשליכע שטיממע, ווער רופט דאס מיך? נוא, רעד, אייך הער!

מבשר

הויט זיך פֿאָר יְוָדָוָס מַאְרְצָעָן.

צעואר

ווער אייז ער?

ברומטום

דעָר מְבָשֵּׁר זָאָגֶט, אוֹ דָוָא זָאָלְטָט דִּיךְ הַיְתָעָן פֿאָר יְוָדָוָס
מַאְרְצָעָן.

צעואר

לאז ער צו געהן צו מיר; אייך וועל איהם אָן קוּקִין איין פְּנִים.

קאסקוים

יונגעער מאָן, געה נאָר אַרוּס פֿינְגָּעָם עַולְמָם אַהֲרָעָצָא, אָונ
שטעל זיך פֿאָר צְעִירָן.

צעואר

וואָס האַפְּטָט דָוָא גַּיְוָאנְט?

מבשר

הית זיך פאָד יודום מאָרצען.

צעוזאר

עד שרעקט דעם עולם; לאַטמיר איהם לאָזין ציאָ רוה, קומט!
(אללע געהן אוועק חוץ ברוטום אונ קאָספּוֹם).

קאָספּוֹם

אונ דואָ ווילסְט ניט קוּקען אוַיְפָעַן לוַיְפָעַן?

ברוטום

איך ווילַל ניט.

קאָספּוֹם

איך בעט דיך, געה אָרוֹים.

ברוטום

איך האָב ניט ליעב קײַן שְׁפִילָעֶבלִיך, איך בין ניט אָוַוַּיָּא
פְּרִילִיך ווֵיאָ אַנְטָאַנִּים; נָאָר דואָ געה, איך ווּלְ דִיר ניט אַיבָּעָר
שְׁלָאַגְּנִין דִּין ווַיְלַעַן ווֵיאָ אָוַוַּיָּא דואָ ווַיְלַסְּט אָוַוַּיָּא טְוָא!

קאָספּוֹם

הערסטוּ בְּרוּטּוּם, עֲפִים פָּוּן אַיִּין קְלִינְגַּע צִיְּת בְּעַמְּרָק אַיך,
אוֹ דָאָ בִּיסְטָן גָּאָר פְּאָר בִּיטְטָעָן גִּיוֹאָרִין: אַיִּין דִּינְגַּע אָוִינְגַּע וְעוֹה
אַיך יַעַצְתָּ נִיט, דָּאָם פְּאָרְגַּע פְּרִינְדְּלִיכְקִיט, אָונְדָּ לִיבְשָׁאָפְּט, מִיט
וּוּלְכִין אַיך בֵּין נְיוֹוָאַיְנַט פָּוּן דִּיר צְוָא וְעוֹהִין. עַם אַיִּוָּא וְוַאַנְדְּרָעֶלְיךָ
אונַחֲרִישְׁלִיךָ דִּין בְּאַגְּנָהָיִן זַיךְ מִיטָּמִיר, דִּין גִּילְיָעַבְּסָטִין פְּרִינְד.

ברוטום

נְיִין בְּרוֹדָעָר, דָאָ האָסְט אַטְוָה, וּוּעַן מִיִּין קִיק אַיִּוָּ בְּרוֹנוֹ,
אונַ אָוִיפָּ מִיִּין פְּנִים אַיִּוָּ אַטְרָעְוָאָגָא, גַּעַהָעָר זַיךְ דָּאָם נָאָר אַן מִיט
מִיר. פָּוּן אַ קְלִינְגַּע צִיְּת אַן לִידְ אַיךְ זַיְעָר, דָּאָם הָאָרֶץ זִיט אַין
מִיר אָוַוַּיָּא ווֵיאָ אַ קְעַסְּלִיל, סַע קָאָכְט זַיךְ אַיִּין דֻּעָם אַיִּאמְ לִיְּדָעַן מִיט

פיעל נידאנקון , אונ דאמ ווארטט אויבין פנים אויך א שטן ; נאדור
מיינע פַּרְיִינְדָּרָהָרָה דאמ ניט מאכין אומרוהיג , אונ מיך ניט חושד
זיין או מיין פַּרְיִינְדָּשָׁאָפֶט צוא זיא איז קיהלער גיווארין . ניין ! דער
ומנגליקליכער ברוטום ראנגעטלט זיך מיט זיך אלין , אונ איבער
דעט פַּאָר געסט ער צייטען ווים , ארוייס וויזען עפֿענטליך . זיין
לייעבשאָפֶט צוא אנדרערע .

קאססויום

ווויזט אוים או איך האב א טעות גיהאט , ברוטום , נאר דײַנע
דאנות אונ עגמאות-נפש פַּאָר שטיא איך נאך ניט , אונ דיווער טעה
שטערט מיר צוא רעדין מיט דיר , דארום מווע איך פַּיעַל מחשובה
אונ טיערעד נידאנקון אין הארצין בעהאלטין . נאר זאג מיר ,
ברוטום , זעהסט זיך זעלבסט ?

ברוטום

ניין , קאָסְסֵוּם , קײַן אָוִינְגָּעַן זיך זעלבסט ניט זעהין , נאר
דייא ווידערשיין פַּוֹן זיך .

קאָסְסֵוּם

יאָ אַמְתָּה , נאר סע קרייניקט מיך זיינער , מיין טיערעד ברוטום ,
וואָס דוא האָסְטָט ניט אָוָא שפֿיעַנְעַל אִין זעלכין דוא זאלסְטָט קענִין
זעהין דִּין ווּרְטָט , אָוָן דִּין פַּאָר-דיינְסְטָט , דאמ בִּילְדָּפָּוֹן דִּין נְשָׁמָה ,
וואָס זִיא אִיז פַּוֹּן דִּיר פַּאָר שטעלט . איך האב גיהערט פַּוֹּן פַּיעַל
מענטשין וואָס האָבִין זיינער לִיעְבָּר , אָוָן עַהֲרָעָן (חאַטְשָׁן ניט אָזְוִיא
זַיְאָן צַעְזָאָרְעָן) דִּיאָ עַרְצָהָלָוְנְגָּעָן ווּעְנָן ברוטום ; אלְלָע מיטשען
זַיְאָן זיך אָונְטָעָר דֻּעָם שְׂוּעָרִין יָאָרְמָא , אָוָן ווּילָעָן אַיְינָם : אָוּ דָעָר
הוַיְכְּגִיְשָׁעַצְטָעָר ברוטום זאל זַיְאָן אָוִינְגָּעַן אוּפָּעָנִין .

ברוטום

צוא וואָס פַּאָר אַמְגָלִיקָעָן פַּוְרָסְטָט דוא דאמ מיך קאָסְסֵוּם , איך
זאל זיך מיהען , צוא זוכען אין זיך אָזְוִינְגָּעָן מעלה ווּלְכָעָאָךְ טוּיט
נאָטָט האָב נאר ניט ?

קאספיום

אויב אוויא מײַן טײַעדרער ברוטומ, הער צוא וואם איך וועל דיר זאגנין : אוויא וויא דוא וויסט או זיך וועלכט קען מען ניט זעהין סיידען אין דער וויעדרשין, בעט איך דיך זײַע ערליך מיר, איך זאל זיין שפיעגעל, אונ מיט גרוים עננות וועל איך ארויים וויזען פֿאָר דיר אועלכט וואם דוא אליען וויסט ניט ווענין זיך, נאָהָר שעַם זיך ניט מיט מיר, מײַן טײַעדרער ברוטומ, אונ רעכען מיך ניט פֿאָר קײַן חוק-מאכער, אונ מײַן ניט, אוּ עס איז ביאָ מיר ניט טײַעדר אונזער לִיבְשָׁאָט, אונ איך בין תמיד גרייט, מיט אַ פְּשָׁׂׂמְעָר שְׁבֻּוּה פֿאָר יַדְעָן אֹוְיָא אַוִּים מַאֲלָעָן. אוּב איך בין דיר באָקאנט פֿאָר אַ חָוָנָף, וואם איך דעל אַינְמָעַסְטִין מענטשין אַבְיאָ איך זאל זיך קענין נאָך דעם אַוִּים לאָכְעָן אוּפֶן זֵיא. אַדְעָר איך בין גָּלָאָט אַיִּין אַנְשָׁטְעָלָעָר וואם איך פֿאָר קְרִים זיך פֿאָר יַעֲדָר כָּאָפְטָע. — אוּב אֹוְיָא, רעכען מיך פֿאָר אַיִּין שְׁלַעַכְתִּין מענטשין ברוטומ.

ברוטומ

וואם הער איך עפִים פֿאָר אַוִּים גִּישְׁרִיעַן ? סַע אַיְזָה סְבָרָה אָז דָּאָם פֿאָלָק האָט שְׁוִין אַוִּים נִקְלִיבָעַן צְעוֹאָרָעַן פֿאָר אַ קִּזְוָעָר ?

קאספיום

אָונָה דוא האָסְטָ מָוָרָא ! אַ פְּנִים דוא ווילסְטָ ניט אוּם זָהָל זֵין אֹוְיָא ?

ברוטומ

נֵיָן, איך וועל ניט; נאָהָר דער וויל בֵּין איך צוא צְעוֹאָרָעַן צוא גִּבְנָדָעַן. וואם האָלָסְטָ דוא מיך דא אֹזְוִי לְאָנָגָן ? וואם ווילסְטָ דוא מיר דְּרָצְעָהָלִין ? אוּב עס אַיְזָה עפִים אַ טָּוָבָה פֿאָר דעם פֿאָלָק — לְאָזִין אוּפֶן שְׁטָעָהָן גַּעֲגָעָן מיר דער כְּבָוד אָונָה דער טְוִיָּט — איך וועל מִינְעָן אַוְיְגָעָן פָּוָן זֵיא ניט אָפֶן טְוָהָן, לאָוּ מיר גָּאָטָט צוא שְׁקָעָן אֹוְיָא פֿיְעָל טְבוּתָה, אוּפֶן וויא פֿיְעָל דָּאָם הַיִּם

ליבשאַט אַין מֵין האָרצִין צֹא כְּבוֹד אַיְזֶה דָּעַם
טוֹמֵט גּוֹבֵר !

קָאַסְפּוֹסִים

א ! דֵּיא מַעֲלָה דִּינְגַּע אַיְזֶה מִיר באַקָּאנְטַן , אַקוּרָאַט אָזְוִיא וּוֹאַ
אַיךְ קָאַן דִּיךְ אַוִּיפָּן פְּנִים , בְּרוֹתּוֹס יָאַ , אַיךְ הַאָבָּב רַעֲדִין מִיטַּ
דִּיר וּוֹעֲנִין כְּבוֹד . אַיךְ וּוֹיִסְטִים נִימַּט פְּטִיט וּוֹאַסְטְּ אַיְנְבָּלִיק דָּאַ
קָוְקַסְטַן אַוִּיפָּן דָּעַם לְעַבְּנִין . . . מִיר זַעֲנִין נִיבָּאָרִין גּוֹוָאָרִין פְּרִיעַרְעַ
אוֹזְוִיא וּוֹאַ צְעוֹאַר . מִיר הַאָבִין וּזְךְ עַרְנְעַהְרַט מִיטַּ דָּעַר אַיְגִינְגַּעַ
שְׁפִיּוֹ , מִיר קָעַנְיַן אַיבָּעַר מְרָאַגְּיַן קָעַלְמַט אָזְוִיא וּוֹאַ עַר . אַיךְ
גִּידְעָנָק , אַיְזֶה מַאְהָל אַיְזֶה וּיְעַר אַשְׁטוּרִימְדִיגְעַן אַונְג אַרְעַנְיְנִיגְעַן טַאגְ
וּוֹעַן דָּעַר טִיךְ מִיבָּר הַאָט אַושְׁגַּזְעַטְעַן פָּוּן דֵּיא שְׁמָאַרְקָעַ חֻוְאַלִים ,
הַאָט מִיר צְעוֹאַר גּוֹאָגָּט : "קָאַסְפּוֹסִים דָּוָא וּוּעַסְטַן זִיךְ אַצְוֹנָד אַיְזֶה
שְׁטַעַלְיַן , אַונְג זִיךְ אַרְיַין לְאוֹעַן מִיטַּ מִיר צְוֹאַמְמַעַן אַיְזֶה וּוּאַסְעַר אַונְג
צֹאַ שְׁוֹיְמַעַן צֹאַ יְעַנְעַם פְּוֹנְקַט ?" שְׁוֹעַר אַיךְ דִּיר , אוֹ נִוְתַּ אַוְתַּ
גִּימְטָאַן , אָזְוִיא וּוֹאַ אַיךְ בֵּין גִּינְגָּנְגִין , בֵּין אַיךְ אַוְעָק גּוֹשְׁוִיְמַעַן , אַונְג
הַאָבָּב אַיהֲם אַוְיךְ מִיטַּ זִיךְ גַּעֲרָהְעַן ; אַיְזֶה עַר מִיר אַוְיךְ נַאֲךְ גּוֹשְׁוִיְ
מַעַן . דָּעַר טִיךְ מִיבָּר הַאָט נִירְוַשְׁטַן , מִיר הַאָבִין זִיךְ מִיטַּ אַיהֲם
גָּאנְץ לְאָנְגַּג נִיבָּאַרְעַט , מִיטַּ בָּאַמְּיהָוָגְג הַאָבִין מִיר זִיךְ הַוָּרְךְ דֵּיא
חֻוְאַלִים דַּוְרָךְ נִישְׁלָאַגְּיַן אַנְטְּקַעְגַּיְן דָּעַם אַרְאָפְלוּיְףַן פָּוּן דָּעַם וּוּאַסְעַר ;
נַאֲהָר אַוִּיפָּן דָּעַם טִיףְעַנְיִשְׁ , הַאָט צְעוֹאַר פְּלִיצְלָוָם אַגְּיְשָׁרִי גִּימְטָאַן :
"גּוֹוָאָלְד ! קָאַסְפּוֹסִים , הַעַלְפַּ , רַעַטְעַ מִיךְ !" אַיְזֶה אָזְוִיא וּוֹאַ דָּעַר
גּוֹוִסְעַר עַלְטָעַר וַיְדַע אָנוֹנְעַרְעַר עַנְיִעַ הַאָט אַרְוִיָּס גִּימְרָאַגְּיַן אַוִּיפַּ
דֵּיא פְּלִיצְעַם דָּעַם אַלְטַעַן אַנְחִיזְעַן , פָּוּן טְרָאַיָּאַ , אַרְוִיָּס נִינְטַעַן
מִיטַּ אַיְזֶה פְּלָאַם , אָזְוִיא הַאָבָּב אַיךְ אַרְוִיָּס גִּימְרָאַגְּיַן צְעוֹאָרְזַן פָּוּן דֵּיא
חֻוְאַלִים פָּוּן דָּעַם טִיךְ מִיבָּר , אַונְג הַאָבָּב אַיהֲם מַצִּיל גּוֹוָעַן פָּוּן דָּעַם
טוֹיַּטַּ , אַונְג אַיְצָוֹנָד אַיְזֶה עַר גַּהְהָר גּוֹוָאָרִין אַגְּנָמָט ; אַונְג אַיךְ
קָאַסְפּוֹסִים בֵּין דָּאַס אַיְגִינְגַּע נִידְעַרְגַּע בָּאַשְׁעַפְעַנְיִשְׁ אָזְוִיא וּוֹאַ פְּרִיעַרְעַ
אַיךְ בֵּין זִיךְ אַיְזֶה צְעהַנְטַעַן פְּאַר צְעוֹאָרְזַן , אַונְג עַר גִּימְטַן מִיר קִוִּים
אַשְׁקָעַל מִיטַּ דָּעַם קָאַפְּ שְׁלָא בְּכָבוֹד . . . אַיְזֶה שְׁפָאַנְיַעַן הַאָט עַר

גִּילִיטָעַן פָּוֹן דָּעֵר הַיְצָנֶעֶר קְרִינֶק ; אָנוּ אָוּ עֲרֵלְעַמְטַ בָּאַקּוּמְמָעַן
דָּאָם שְׁלָאָפְּקִיֶּט , הָאָב אִיךְ אַלְיַין גִּיוּהַיִן , וּוֹיָא אָזְוִיא עֲרֵה אַתְּ
גִּיצְיְתָעַטְ , — אָ דָעֵר דָּאָוְגָּנֶעָר גָּאָטְ , עֲרֵה אַתְּ גִּיצְיְתָעַטְ , אָנוּ
דָּאָם פְּנִים אִיזְ אָגָּר בִּיאָ אַהֲם פָּאָר בִּיטָּעַן גִּיוֹאָרִין פָּוֹן דָעֵר שְׁרַעַק ;
אָ דְּיָא אָוְגָּעַן , וּוֹאָסְ יְעַצְּטַ פָּוֹן אַיְין קוֹק מִיטְ זַיָּא , וּוּעָרִין מְעַנְטְשִׁין
אָן גִּיפְּלַט מִיטְ דָּרָךְ אַרְץ , אָנוּ מִיטְ אַבְשִׁיאָ , הָאָבִין גָּאָר דָעַנְסַ
מָאָלַט אָן גִּיוֹאָהָרִין וּוּיְעָרְ בְּלִיסְקַ ; עֲרֵה אַתְּ גִּזְיְפָצְטַ אָנוּ אַתְּ
גִּיקְרַעְכָּצְטַ , אָטְ אָדָעֵר צִינְגַּ , וּוֹאָסְ יְעַצְּטַ חַטְפִּין דְּיָא מְעַנְטְשִׁין פָּוֹן
רוֹמָא , פָּוֹן אַהֲם דְּיָא וּוּעַרְטָעַר אָזְוִיא וּוֹיָא הַיְסָע לְאַקְשִׁין , מְעַן פָּאָר
שְׁרִיבָּטַ זַיָּא , מְעַן פָּאָר צִיכְעַנְטַ זַיָּא , אָנוּ מְעַן בָּאָמְרַקְטַ זַיָּא . —
הָאַתְּ עֲרֵ דָעַנְסָמָאָלַט גִּיבְעַבְעַט : — "טִיטִינְיָע גִּיבְ מִיר אָ טְרִינְק !"
אָקוּרָאָט עַפִּים וּוֹיָא אָשְׁלָאָפְּ מִידְעַלְעַ . נָאָטַ ! אָ דָעֵר דָּאָוְגָּנֶעָר
שְׁלָאָפְּעַר מְעַנְטְשִׁ אַתְּ אַוִּיךְ בָּאַקּוּמְמָעַן אֹאָ שְׁטָאָרְקִין כְּחַ , אָנוּ עֲרֵ
אַיְינָעַר גִּיוֹעַלְטִיגְטַ מִיטְ דָעֵר בְּכוֹרָה אַוִּיףְ דָעֵר וּוּעַלְטַ !

(אוִים גִּישְׁרִיּוּן קּוֹלוֹת פָּוֹן טְרוּבָּעַם).

ברותם

אִיךְ הָעָר וּוִידָעֵר אַיְין אַלְגָּעָמִינְעַם אוִים גִּישְׁרִיָּא ! אָ פְּנִים
זַיָּא זָעַנְןַ לְכָבֹוד הַ צְעָוָר , מְעַן שִׁיטַ שְׁוִין דָאָרָט אַוִּיףְ אַהֲם
גָּאָר נָאָיָע טִימְטוּלָעַן .

קאַסְמִיּוֹם

עֲרֵה אַתְּ אַיְבָּעַר גִּישְׁפָּאָנְטַ דְּיָא עַנְגָּע וּוּעַלְטַ אָזְוִיא וּוֹיָא אָ רִיוְ .
אָנוּ מִיר קְלִיְינַע מְעַנְטְשָׁעַלְיךְ , גַּעוּהָעַן אַהֲם נָאָךְ אַוִּיףְ זַיְינַע טְרִוְיטַ ,
אָנוּ מִיר זָכְעַן זַיְךְ עַרְגַּנִּיךְ קְבָרִים . נָאָהָר אִיךְ זָאָגְ דִּירַ אָזְ מְעַנְטְשִׁין
קְעַנְיַין אָמָל גִּיוֹעַלְטִיגְעַן אַוִּיףְ דָעַם מְוֹלַ , אָנוּ וּוּיְעָרְ אָשְׁטַ לְיַעַבְעַר
בְּרוֹתָם , זָעַנְיַין אָנוֹזְעַרְעַ שְׁטָעַרְין נִיטְ שְׁוִילְדִּיגְ , נָאָהָר מִרְ אַלְיַין מִיטְ
אָנוֹזְעַר אָמוֹיסְטִיג אָונְטָעַרְטָעַנְיַגְקִיְטַ . אָטְ אַיְזְ בְּרוֹתָם אָנוּ צְעָוָר :
צְעָוָר . . . וּוֹאָסְ אִיזְ אָזְעַלְעַכְם דָא אַיְן דָעַם צְעָוָר ? פָּאָר וּוֹאָסְ
גִּיטְ זַיְךְ אָרוֹיִס שְׁטָאָרְקָעַר אָ דָעֵר נָאָמָעַן אַיְדָעַר בְּרוֹתָם נָאָמָעַן ?

ן דָעַם
יַיָּא וּוֹיָא
יַיָּן מִיטְ
קְ דָוָא
פְּרִיּוּעַ ,
יַיְגִּינְנֶעַ
אִיךְ
גַּן מָאָגְ
יַאָלִים ,
דְּ אַיְין
גַּ אָוְן
בְּ אָוְים
, אָוְן
נִישְׁוּוּ-
אַהֲם
דְּ דִיאָ
סְעַר ;
שְׁתָאָן :
דָעֵר
אַוִּיףְ
נוּמָעַן
דְּיָא
דָעַם
אִיךְ
עַר ,
קוּיִם
עַר

שריב זיין אוים אין שורה — וועט ברוטס נאמען זיין אויך
אויא שיין ; רעד איהם ארוים — קליננט ער ניט ערניר אוים,
וועג איבער — וועניין זיין בידע גליך ; פריוו מיט זיין
באשווערין — וועט ברוטס ארוים רופען איז שטן אקוראט, אויא
זיא צעואר . יעצט פרעג איך בייא גאטט אלין : מיט וואס פאר
אין שפיו האט זיך ווילום ניהאָדְיוּעַט, וואס ער האט זיך אויא
גיגריסט איבער אונז, אָחֶ פָּאָרוֹאָגְלָטָעַר דָּוָר ! דָּוָא בִּיסְטָאָרָפָ
גִּיכָּלֵין אָוָן מְבוּשָׁ, רֻוָּמָא, דָּוָא האסט אָן גִּיוֹאָהָרָן דִּיְזָן בְּלִיטָאָ
פִּינְקִיט ! צֹא האט מען דָּאָס נִיהָעָרָט אִין דָּעָר וּוּלָט, פָּוּן דָּעָם
מְבּוֹל אָן, אָוָן אָגָּאנְצָעָר דָּוָר פָּוּן טְוִיזְנְדָעָר מְעַנְטָשָׁין, זָאָל זִין פְּיעָל
מִיט דָּעָם נָאָמָעָן פָּוּן אִין מְעַנְטָשָׁין ? הַיְנָטָקָעָן מְעַנְטָשָׁין וְאָנָּן,
או אִין גָּאנְץ רֻוָּמָא וְאוּינְט אִין מְעַנְטָשָׁין. אָ דָּאָס אִין רֻוָּמָא ? וְואָס
זִין אִין פְּיעָל מִיט אִין מְעַנְטָשָׁין, אָוּבָא אויא וְוִוִּוִּיט אוים אָוָס עַס
אִין דָּא גָּאָהָר וְוִיְנִינְגָּ פְּלָאָטָץ אִין רֻוָּמָא ! — וְואָס וְשָׁעָה אָיך,
אוֹן דָּוָא נִיהָעָרָט פָּוּן אָנוּעָרָעָ עַלְטָעָרִין : בְּרָוּטָס האט אַמְּאָהָל
גִּיוֹאָוִינְט . . . עַר וּוְאלָט נִימָט אוים נִיהָאָלָטָן, או אִין רֻוָּמָא וְאָל
זִין אָזָא מּוּשָׁל .

ברוטס

קָאָסְטִים, אִיךְ וְוִוִּיס אָוָס דָּוָא האסט מִיךְ לִיעָב, אָוָן צֹא
וְואָס דָּוָא בִּיסְטָאָמָכָן דִּיְנָעָ וּוּרְטָעָר שְׂטוּס אִיךְ זִיךְ אַוִיךְ צֹא
בִּיסְלָאָךְ, מִינְעָ גִּידָּאָקָן וּוּעָנִין דָּעָם דָּאָוְגָּעָן אָוָן וּוּעָנִין אָנוּעָרָעָ
צִיְּתָעָן וּוּלָאָיךְ זָאָגָן שְׁפָעָטָעָר, נִימָט אַצְוָנָר ; אָוָן דִּיךְ מִין
טְוִיעָרָעָר פְּרִיְּנָד בִּיטָּט אִיךְ, דָּוָא וְלָסְטָט דָּעָר וּוּילָאָבָעָר לִיְדָעָן
פָּוּן אַלְדִּינְג . . . וְואָס דָּוָא האסט נִזְאָנָט . . . אָוָן אִיךְ וּוּלָאָן
אַפְּרִיְּנָר צִיְּתָא בָּאָטְרָאָכָטָן דָּעָם עָנִין ; אִיךְ בֵּין נְרִיְּתָא שְׁפָעָטָר
אוֹיךְ צֹא הָעָרִין : מִיר וּוּלָאָן אָפְּ שְׁמָטָעָלִין אֲצִיְּתָא צֹא וּהָעָן זִיךְ מִיטָּ
דִּיר, אָוָן רִיְּדָעָן וּוּעָנִין דָּעָם וּוּכְטִיגָּעָן עָנִין . אָוָן דָּעָר וּוּילָאָ, מִין
הַוִּיכְנִישְׁעָצָטָר פְּרִיְּנָר, וְאֵי זְכָעָר, אָוָן בְּרוּטָס אִיךְ בָּעָסָר מְרוֹצָה
צֹא זִין אִין פְּרָאָסְטָעָר בְּוּעָר (צְאָגָעָם), אִידָּעָר אִין תּוֹשָׁב

אין רומא אויף אועלכע שלעכטעה פונקטין , אין וועלכע דיא צייט
ויל אונז פארקאווען .

קאספויום

איך בין זיעער פַּרְיָילִיךְ , וואם מײַנע שוואָכע ווערטיר האַבִּין
אין דיר אווי פַּיְעָל פַּיְעָר עֲרוּוּקָט .
(צעואר קומטט אָן מיט זַיִן סַוִּיטָע).

ברוטום

ראָם לַיְפָעָן האַט זַיִךְ גַּיְפָּלֶט , אָנוֹן צַעֲזָאָר האַט זַיִךְ אַרְוִים גַּיְוִוִּין .

קאספויום

אוֹ דָעֵר עַוְלָם וּוּעַט דָּא דָוֵרְךָ גַּעַהַיִן וְאַלְסָטְדָוָא אֶשְׁלַעַפְתָּ טָאַנָּן
קָאַסְקָעַן פַּאֲרָעַן אַרְבָּעַל , וּוּעַט עָר אָנוֹן דָּעַרְצָעַהָלִין מִיטָּן זַיִן וְאוּוּעַ-
רָעַר מִינָּעַ , וְאָם פַּאֲרָ צִיקָּאָוָעַ זַאַבָּן זַעַנָּן עֲפִים הַיִּנְטָ גַּיְוָעָזָן
אוֹיף דִּיא שְׁפִיעָלִין .

ברוטום

נוֹא גַּטְמָן , אַיךְ וּוּלְ פַּרְעָגִין . נָאָהָר , קָאַסְפָּיּוּם גַּיבְעָפִים
אַ קְוָקָוָיָא אוֹוי צַעֲזָאָרָם פְּנִים אַיְזָ צָאַרְנִידִיגָּן , אָוָן אַלְעָן , דִּיא וְאָם
גַּעַהַיִן מִיטָּאַיָּהָם זַעַנָּן אוֹויָוָיָא אַיְזָן אַיְבָּעָר גַּיְשָׁרָקִינָן טַשְׁעַרְעָדָא ,
קָאַלְפּוֹרְנִיא אַיְזָ בְּלִיךְ , בַּיְאָ צִיכְעָרָאָן בְּרָעָנִין דִּיא אַיְגָנִין , זַיִאָ
זַעַנָּן רְוִיטָאָן גַּלְאַנְצָיָן אָוָן בְּלִישָׁצִין , אַוְיָאָוָיָא בְּעַת דִּיא סַעְנָאָ-
טָאַרְיָן רְעָדִין אַיָּהָם אַיְנְקִינְגָּן אַיְן קָאַפְּטָאַלְיָעָ .

קאספויום

קָאַסְקָאָ וּוּעַט אָנוֹן דָּעַרְצָעַהָלִין וְאָם דָּאָרְטָ אַיְזָ גַּיְשָׁעָהִין .

צעואר

אנטָאנְיָוָם !

אנטָאנְיָוָם

צעואר ?

צעואר

איך וויל האבן ארום זיך אומבא ארגטע מענטשין, פָּעַטְעַ,
וועלכע זענין גישלאפין בייא נאכט; קאסטס איז אויף דעם קוק
זיער אידעל און חינגרעך! ער טראקט זיער פְּיַעַל... אוזינע
מענטשין זענין מסוכן.

אנטאניאום

ניין, צעואר, האב קיין מורה ניט, ער איז ניט קיין מסוכן ער,
ער איזט איזן פְּיַינְעֶר אונ איזן קליגעך רימלאנין.

צעוזאר

ווען ער זאל זיין גראבער... אונ ווידער, איך האב דער
פאר קיין מורה ניט; ווען איך זאל האבן א טבע פון מורה האבן,
וואלט איך זיך פאר קינעם איזיא ניט גיהיט, וויא פאר קאסטס איז:
ער ליענט זיער פְּיַעַל! ער קוקט זיך זיער גוט ציא, צוא יעדין,
אונ מיט זיין קליגען קוק נעהמת ער דורך יענעטס אינטירעסן דורך
אונ דורך; ער האט ניט ליעב קיין טעאטער שטיק, קיין מזוקע
קען ער ניט לירען, ער לאכט זיער זעלטן, או ער ניט א
שמייכעל, לאכט ער מיט דעם פון זיך אליאן, ער פאר מיאוסט
זיין שביל, וואס האט זיך אראפ גילאות צוא איז נידעריגעך זאך.
אוינע מענטשין זענין חמד אומרייחן, וויא קענין ניט לירען או
דער אנדרער זאל זיין העבר פון זיא, איבער דעם זענין זיא —
מסוכנים. נאחר וואס דארף איך רעדין זענין דעם, או אפילו פאר
דעם וואס מען דארף מורה האבן האב איך קיין מורה ניט, איך
בין חמד — צאוער. געה איבער אויף דער אנדרער זיאט — איך
בין טויב אויף דעם אויער — אונ זאג מיר דעם אמת וואס טראקטט
דווא זענין איהם.

(צעואר מיט זיין סווייטע געהן אויעק,
קאסטס בלוייבט איבער).

קאסקא

עפֿים האסטו מיך איזן שלעפֿ ניטאן פָאָר דעם מונדייר , דוא
וילסט מיט מיר עפֿים רידין ?

ברוטום

זאג אונז , וואם האט זיך ניטראפֿן היינט , וואם איז עפֿים
צעואר אוזיא בעצארינט ?

קאסקא

דוא ביסט אויך ניוועהן מיט איהם , צוא ניין ?

ברוטום

איך זאל ניוועהן זיין , וואלט איך דאך דיך ניט ניַּדרעט וועניין
דעם וואם האט זיך דארט ניטראפֿן .

קאסקא

מען האט אונטער ניטראניין צעוארן , דיא קריין ; האט ער
זיא אוועק נישטופט מיט דער האנד , האט דער עולם מיט גרויס
פריד ארייס נילאומט איזן אוים נישרייא !

ברוטום

וואם זשע פָאָר אַ שומ איז ניוועהן אין דעם אנדרען מאהֶל ?

קאסקא

טאָקע פָוּן דעם אייניגנען .

קאסקאים

מען האט דאך דרייא מאהֶל אוים נישריגען , וואם זשע האט
מען צום דרייטין מאהֶל נישריגין ?

קאסקא

אלץ וועניין דעם אייניגנען .

ברוטום

ווײַ הײַסְט , מען האט איהם דרייאָ מהָל אַנטַעַר נִטְרָאַנֵּן
דיָ קְרַוֵּן ?

קָאַסְקָאָ

יאָ ! דרייאָ מהָל האט מען זיאַ איהם אַנטַעַר נִטְרָאַנֵּן ,
און אלעָ דרייאָ מהָל האט ער זיאַ פֿון זיךְ אוועָק נִשְׁטוֹפֶט , אלעָ
מהָל שׂוֹאַכְבָּר , און בִּיאָ יְעַדְּן מהָל האַבְּן מִינְעָ פֿינְעָ שְׁכָנִים
גָּאנֵץ הוֵיכְ נִשְׁרָגִין .

קָאַסְקָיָס

וועָר האט איהם אַנטַעַר נִטְרָאַנֵּן דיָ קְרַוֵּן ?

קָאַסְקָאָ

אַנטַּאַנְיָים .

ברוטום

דָּרְצָעָהָל אָנוּ , לִיבָּעָר קָאַסְקָאָ , אַקוּרָאָט וְוַיָּאָ אָוַיָּא דִּיאָ
מְעַשָּׂה אַיּוֹ גְּיוּעָהָן .

קָאַסְקָאָ

לאֹ מעָן מִיךְ אַיְיף הַיְנָגִין , אַוְיבָּ אַיךְ בֵּין אַומְשַׁטְּאָנְדָּר אַיְיךְ
צִיאָ דָּרְצָעָהָלִין , עַם אַיּוֹ גְּיוּעָנָר אַמְּנַצְּנָה ; אַיךְ האָבָּ יְיךְ
אַיְיף איהם גָּאָר וּוַיְנַצְּגָר אַרְוָם נִקְוּקָט . אַיךְ האָבָּ גְּיוּעָהָן , וְוַיָּאָ
מַאְרָק אַנטַּאַנְיָים האט איהם דָּעָר לְאַנְגָּט דיָ קְרַוֵּן , — אַיְיףְּן אַמְּתָה
זָאַנְיָן סֻעָּ אַיּוֹ גְּיוּעָהָן קִיְּן קְרַוֵּן , נַאֲהָר — אַ קְרִינְדְּיל . אָנוּ אָוַיָּא
וְוַיָּאָ אַיךְ האָבָּ שְׁוִין פְּרִיעָר דָּרְצִילָּט , צְעוֹאָר האט זִיאַ זְוִיעָר
גִּשְׁטִיפָּט . נַאֲהָר מִיר האט זִיךְ אַוְים גְּיוּיָין אוֹ ער האט זִיאַ זְוִיעָר
גְּיוּאָלָט גַּעַמְיָין . נַאֲךְ דָּעָם האט איהם אַנטַּאַנְיָים דָּאָס צְוּוִיתָעָ מהָל
דָּעָר לְאַנְגָּט דיָ קְרַוֵּן , אָנוּ צְעוֹאָר האט זִיאַ זְוִיעָר אוועָק
גִּשְׁטִופָּט ; נַאֲהָר וְוַיָּאָ מִיר האט זִיךְ אַוְים גְּיוּיָין , האט ער זְוִיעָר
אָן חַשְׁקָ צְוָאָ נִינְמִין פֿון אַיהם זְיַינְעָ פֿינְגָּעָר . אָם עַנְדָע האט זִיאַ

איהם אנטאנום דאמ דרייטע מהל צוא גיטראןן : צעואר האט זיך
ויזדר פון איהר אפ ניזאנט . נאך יעדער מהל , וואם ער האט
זיך פון דער קריין אפ ניזאנט האט דער פראסטער עולם מיט רעש
גישריגין , אונ גיילאסקיט מיט דיא הענד , אונ גיווארפין אין דער
לייפטען זיירע פאר שווייסיגטע קאלפאקים , פאר פרייד וואם צעואר
האט דיא קריין ניט גיואלט צו נעמן האט דער גאנצער עולם מיט
амהיל ארוים גילאות אוא פאסקורדנעס דורך פון דעם מoil , או צעואר
איו שיער ניט זאדושט גיווארין : ער איו גיבליך אין לשון אונ
איו גיפאלין , איך האב דוקא גיואלט זיך גוט אויס לאכין , אוויא
ויאס בע קומט , נאחר איך האב מורה גיהאט עגענין דאמ מoil , איך
וואל ניט איין שלינgin אין זיך דעם פאסקורדנעס וואזורך .

קאסטים

שטייא , איך בית דיך . דוא זאנט , או צעואר איו
גיבליך אין אטהען ?

קאסקא

ער איו גיפאלין אויף דעם פלאץ , פון זיין מoil איו ארוים
בייא איהם א פיענע , אונ איו גיבליך אין לשון .

ברוטום

סע איו קיין חידוש ניט : ער חאט דאמ פאלינדיג שלאפקית .

קאסטים

ניין , ער האט ניט דאמ שלאפקית ; מיר האBIN יוא דיוועס
שלאפקית : איך , דוא אונ דער הויכנישעצעטער קאסקא .

קאסקא

איך ווים ניט , וואם דוא מיינסט מיט דיא ווערטער ; נאחר
צעואר איו גיפאלין . האלט מיך פאר איין ליגנער אויב איך זאג
א ליגען , או דיא נידערטראכטיגע וויסע חברה , האBIN ניט

טראני

אנין

אלע

שכנים

א דיא

אייך

ב זיך

ויא

אמת

ג אוי

אוועק

זוייר

מאהיל

אוועק

זוייר

ג זיא

נִפְלַיאָסְקִים מֵיטַ דִּיאַ הַעֲנָרַ , אֹנוֹ נִסְוּוּתְשֻׁעַט מֵיטַ דִּיאַ מִילָּעַר
אֹזְוַיָּא וּוֹיָא דַּעַר אַקְטָאָר אַיְן טַעַמָּרַ , צֹא וּוֹיְזָוַן צֹא עַר אֹזְוַיָּא
נִשְׁעָלַיַּן , צֹא נִיַּן .

ברוטום

אֹנוֹ אֹזְעַר אֹזְוַיָּא צֹא וִיךְ נִיקְומַין , וּוֹאָם הַאָט עַר נִיוֹאָגָט ?

קאָסְקָאָ

נַאַךְ פְּרִיעָר , אַיְדָעָר עַר אֹזְוַיָּא חַלְשָׁתְ גִּבְּלִיבִין , הַאָט עַר
בָּאָמְעָרְקָט וּוֹיָא אֹזְוַיָּא דַּעַר עַולְםַ האָט זִיךְ דַּעַר פֶּרְיִיט אֹזְעַר
אָפְ נִיוֹאָגָט פָּוּן דַּעַר קְרוּיַן , הַאָט עַר מִיךְ אָונְטָעַן אַרְוֹם אַיְן שְׁלָעַפְ
נִימָּטָן , אֹנוֹ הַאָט מִיר אַיְנְגָרִימַט אַסְוָד , אֹזְ אַיךְ וְאַל אַיְהָם צֹא
שְׁפִילְיָעַן וּוֹיְנָעַ קְלִיְידָעַר , אֹנוֹ הַאָט גַּעֲבִיטִין מַעַן וְאַל אַיְהָם אַיְבָּעָרַ
שְׁנִיְידָיַן דַּעַם הַאַלְזַן . נַאַחֲר אַיךְ הַאָב וִיךְ נִימְטַסְגָּלָאָסְעָט . נַאַךְ
דַּעַם אֹזְעַר נִיפָּאָלַיַּן . אֹזְעַר אֹזְ אַבְּיָסְעַל נִיקְומַין צֹא וִיךְ , הַאָט
עַר נִיוֹאָגָט : "טָאָמֵר הַאָב אַיךְ נִימָּטָן אָוּלָכָם . . . אַדְעָר אַיךְ הַאָב
אַרְוִיָּס נִירָעְדָט נִימְטַסְגָּלָאָסְעָט קִיְיָן שִׁין וּוּאָרטַן , בִּיתְ אַיךְ אֹזְדָאָגָלָנָעָט
וְאַלְיָן מִיר מַוחָל זַיִן , אֹנוֹ אַן הַיְינָנִין אוּסְ אֹזְ פָּאָר גְּרוּיָס אִמְפָעָט
אַיְבָּעָר דַּעַם שְׁלָאָפְקִימַט . דְּרִיאָה צֹא פְּיִיעָר וּוּיְבָּעָר , וּוּלְכָעַ זְעַנִּין
נִישְׁטָאָנִין נִעְבָּין מִיר הַאָבָּיַן זַיִא אַנְיְשָׁרִיאָ נִימָּטָן : "אַךְ , הַיְילִינְגַּע
נְשָׁמָה ! " אֹנוֹ הַאָבָּיַן אַיְהָם מֵיטַ וּוּיְעָר נַאֲנָצִין הַאָרְצִין מַוחָל גְּיוּוּעָהָן .
נַאַחֲר אַוִּיפַּזְיָא אֹזְוַיָּא אַיְן נִימְטַסְגָּלָאָסְעָט קָוּקִין : אָפְלוּ צְעוֹאָר וְאַל
פָּאָר וּוּיְעָרָע אַוִּיגְנִין קוּלְיָעַן וּוּיְעָרָע מַוְתָּעָרָם וּוּלְטָיַן וּיָא אַיךְ דָּאָם
נִעְמָלִיכָּעָ נִימָּטָן .

ברוטום

אֹנוֹ נַאַךְ דַּעַם אֹזְעַר אַוְוָעָק גִּנְגָּנִין וּוּיְמָטָר אַוִּיךְ אַיְן אֹזְ
שְׁלָעַכְמִין אָפָּן ?

קאָסְקָאָ

טילער
יז זיא

— 27 —

קאספּוֹס

צייצערא האט נאר ניט ניזאנט ?

קאסְקָא

יא , ער האט עפים נישפראכין אויף גרייכיש .

קאספּוֹס

פארט , וואם האט ער גירעדט ?

קאסְקָא

אויב איך בין אומשטיינד איך צוא דרצעהליין , ולאל איך ניט
דען לעבען זיך זעהין מיט איך נאר אמאהיל . דיעזע מענטשיין
וועלכע האבן . איהם יא פֿאַרְשְׁטָאַנִין , האבן גילאכט איינער צום
אנדרערין , זיא האבן אווש פֿאַר וּאַרְפִין דיא קעפּ פֿוֹן גְּרוּסְ גְּלָאַבּ
טער , נאָהָר בֵּיאָמֶר האט דָּאָס אַיְן פֿנִים נִיהָאַת זִיא אַטְאָרָאַ
בְּאַרְשְׁצִינָא (ניט קיון דִּיְתְּלִיכּוּ שְׁפְּרָאַךְ) . איך קען איך דרצעהליין
נאָך אַיְן נִיעָס : מַאֲרָאַלְיָסְן אָנוֹ פֿלְאַוְיָסְן , האט מען פֿאַר שְׂטַעַקְט
דיא מיילער דער פֿאַר וואָס זִיא האבן אַראָפּ גְּרִיסְעַן דיא פֿאַר
פֿיטְסְעַכְטִין פֿוֹן צְעוֹאָרָס סְטְאַטְוִיעָן . בְּלִיבְטְ גְּיוֹנָד , דָּאָרָט אַיְן פֿאַרְ
גְּקוֹמִין נאָך אַיְן יִם נִיעָפְרִיאַטְנָעָזָאַין , נאָהָר אלְלָעָם אַיְן מִיר
שׂוּעָהָר צְאוֹן גְּדֻעָנְקִין .

קאספּוֹס

קאסְקָא , דָּוָא וּוּסְטָעַסְעַן הַיִּנְטָמֵן מִיט מִיר אַבְעָנְדָם עַסְיַן ?

קאסְקָא

ניין , איך בין פֿאַרְבְּעַטְין , מען האט מִיך אָוּעָק גְּרוֹפִין .

קאספּוֹס

וּוּסְטָעַסְעַן דָּוָא קְוֹמִין מַאֲרְגָּעָן צְאוֹן מִיטְטָאַג עַסְיַן ?

ט ער
ט זיך
שלעפּ
ט צוא
יבער-
נאָך
האט
האב
אנעם
טפּעט
זענין
יליגע
עהן .
וואָל
דאָס

אוֹא

קָאַסְקָאַ

אָחַ, מִתְדַּעַם גְּרֻעַסְטִין כְּבָורַ, אֲכִיאָ אֵיךְ וּוּלְלָ נָהָר דָּעַרַ-
לְעַבִּיןַ, נָהָר דָּוָא וְלַמְּסִטְנַ נִיטַּ מְשַׁנְהָ זַיִן וְוָאָם דָּוָא הַאַסְטַּנְגָּןַ,
אוֹ דִּיןַ מִיטַּמְאָגָסַ עַסְיַןַ וְאֶלְוָעַרְטַּזְנַ זַיִןַ וְאֶלְאַיְהָםַ עַסְיַןַ.

קָאַסְסִיּוֹם

נוֹאַ, וְאֶלְאֵיךְ וּוּאַרְטִיןַ אַיְףַ דִּירַ?

קָאַסְקָאַ

יָאַ, פָּעַרְבְּלִיְיכְטַ בִּידְעַ גְּיוֹנְדַ. (גְּעַחַת אַוּעַךְ).

בְּרוֹטּוֹם

וּוְיָא אַוְיָא דָעַרַ מְעַנְתְּשַׁ אֵיזַ אַפְנִיקְלַטְנַ גְּיוֹוָרִיןַ! וּוְיָא אַוְיָא
אַיְןַ חַדְרַ אֵיזַ עַרְגְּיוּעַןַ הַצִּינְגַןַ אָונַ גְּיַיצְיַןַ.

קָאַסְסִיּוֹם

עַרְגְּ� אֵיזַ יַעַצְתַּ אַוְיָא גְּיַיצְיַןַ, אָוְעַרְגְּ דָאַרְפַּ אַיסְפְּעַלְנִיןַ
עֲפִיםַ אַשְׁוּעַרְעַ נָהָרַ אַפְּיַינְעַ אַרְבִּיתַ, חַאְטַשְׁ אַיְפְּזַןַ קַוקְ וְוִיּוֹזַטְ עַרְ
אַוְיָסַ פְּוִיעַלְ, אָונַ גְּלִיְיךְ-גְּלִיטְנַגְ, דָאַסְ צִיאַרְאַכְעַנְקִיַּתְ אֵיזַ נָהָרַ אַיְןַ
אַיְהָםַ אַיְףַ אַיְיןַ שְׁטַעַלְןַ זַיִנְעַ טִיעַרְעַ גְּדַאנְקִיןַ, דָאַסְ גְּבַטְ צַוְאַ
זַיִנְעַ וְוּעַרְטַעְרַ גָּאָרַ אַיְיןַ אַנְדַעַרְ וְוּהַרְטַ.

בְּרוֹטּוֹם

יָאַ, אַמְתַּ. אַיְיךְ וּוּלְלָ אַצְנְדַרְ אַיבְעַרְלָאָוִיןַ אַלְיַיןַ, אָונַ מָאָרְגַּנְיןַ
אַוְיָבַ דָּוָא וְוּסְטַ וּוּלְיַיןַ מִיטַּ מִירַ רַעַדְיַיןַ, וּוּלְ אַיְיךְ צַוְאַ דִּירַ קַומְנַ,
אַדְרַעַרְ קוּמַ דָּוָא צַוְאַ מִירַ, אַיְיךְ וּוּלְ אַיְףַ דִּירַ וּוּאַרְטִיןַ.

קָאַסְסִיּוֹם

נוֹאַ וּוּלְ אַיְיךְ צַוְאַ דִּירַ קַומְנַ, דָּוָא בָּאַטְרַאַכְטַ זַיִדְ דָעַרְ וּוּיַילְ.

(בְּרוֹטּוֹם גְּעַחַת אַוּעַךְ).

דרער-
אנט,

אוויא

עלניין
ש ערד
ד אינ
ציא

ארגנין
מאין,

יא , ברוטום , דוא ביסט איזן פַּיְנָעֶר מענטש , נאھר איך ועה
או דיין גומטער חארاكتער קען קאַלי ווערטן פון פַּרְעָמְדָע רײַד ,
דאַרום דארף מען אַכְטָוֹנָג גַּבְּבִּין , או נטעה הערצער זאלֵין זיך נאַהֲר
קַאמְפָאַנְיָעָן מִיט זַיְעָר גַּלְיָיכִין . וּוּעַמָּעַם שְׁטָאַרְקָעֶר חַארְאַקְטָעֶר קען
זַוְאָ בַּאַשְׁתִּין גַּעֲגִין פָּאָר נַאֲרִיכְתָּם ? מִיךְ הַאֲט צְעֻזָּאָר פְּיַינְד , אָונָן
ברוטומ'ן הַאֲט עַר לַיְעַב . נאַהֲר וּוּעָן אַיך זַאל זַיְינָן אוֹיפָ בְּרוּטָוֹם'ס
אַרְט , אָונָן בְּרוּטָוֹם אוֹיפָ מִין אַרְט , וּוֹאלְט מִיךְ צְעֻזָּאָר נִיט גִּקְעָנֶט
פָּאָר שְׁפָרְעָכִין . אַיך וּוּעָל זַיך סְטָאַרְעָן הַיְנִינְגָּעָ נַאֲכָט אַרְיָין וּוּאַרְפָּין
צַוְאָ בְּרוּטָוֹם'ן אַיזן פַּעַנְצָטָעָר עַטְלִיכָּעָ קוֹוִיטָעָלִיךְ , יַעֲדָרָם מִיט אַיזן
אַנדָּעָר פָּאַטְשָׁעָרִיךְ , אַונְטָעָר יַעֲדָרָין וּוּעָל אַיך חַתְמִינְעָן אַיזן
אַנדָּעָר שְׁטָאַט בָּעֵל הַבַּיִת , אָונָן אַיזן דִּיאָ קוֹוִיטָעָלִיךְ וּוּעָל אַיך אָוִים
מַאלְיָין וּוָאָס פָּאָר אַיזן טִיעָר מִינְנוֹג גַּאנְץ רַוְמָא הַאֲט וּוּעֲגִין
ברוטומ'ן , אָונָן צְוֹאַמְמָעָן מִיט דָּעַם וּוּעָל אַיך אַיהם אָוִים מַאלְיָין
צְעֻזָּאָר'ס שְׁלַעַכְתִּינְקִיט — דַעַנְסְמַאַלְט — הַאַלְט זַיך שְׁטָאַרְקָעֶר
צְעֻזָּאָר ! מִיר וּוּלְיַין דִּיךְ פָּוֹן דיַין שְׁטַיְל אַרְאָפָּוּ וּוּאַרְפָּין , טַאַמְעָר
נִיט — וּוּעַט אָונָנוֹ זַיְינָן שְׁלַעַכְתָּם !

(געהען אוועק).

3—טע קארטינה .

טאָקָע דָּאַרְטָעָן , דִּיאָ גַּאסָּס , דָּוְגָּעָרִין אָונָ בְּלִיצָּעָן , פָּוֹן דִּיאָ
אַנדָּעָרָע זַיְטָעָן קָוָמָט אָן קָאַסְקָא מִיט אַיזָּן שְׁוּעוּרָד אַיזָּן דָּעָר
הַאַנְדָּר , אָונְדָּר צִיצְעָרָא .

צִיצְעָרָא

וּוָאָס מַאֲכָסְטָ דָּוֹא קָאַסְקָא ? דָּוֹא הַאֲסָט אָפְנִיְּפִירָט צְעֻזָּאָר'ן
בֵּין אַהֲיָם ? וּוָאָס קוּסְטָוּ עַפְים אֹוְיָא מַאֲרָקָאַטָּנָע ? וּוָאָס הַאֲסָטוּ
זַיך עַפְים אֹוְיָא פַּאַרְסָאַפְּעָט ?

קסקא

איך פאר שטיא ניט וויא אוויא דוא קענסט זיין רוהיג, או
 אין דיין גראנד ציטערט אוויא דיא ערדר. אווי ציצערא! וואם זאל
 איך דיר זאנין: איך האב שיין אויף טיין לעבן ניועהן פיל חדווש-
 ליבע זאנין, למשל: איך האב אמאל ניועהן אווינע בורעם, או
 דער ווינר האט איין בלאָז גיטאן זענין אוים ניבראcin גיווארין
 שטארקע אונ אלטער דעםבעס; איך האב ניועהן אויף' גראיסין
 וועלט-ים אוא חוואלי וואם זיא האט זיך אויף גיהויבין בי דעם
 הימעל, נאחר דאס האט זיך מיר קיין מאהַל ניט ניטראפין, געהן
 אונטער איין ווינדיגען פיעערדייגען רענין. א פנים עס אייז אשטארקע
 קרייג אויף דיא הימעלן? דיא מלאכיס קריינין זיך, האבן זיא
 ערצארינט דיא וועלט, אונ האבן אונז איין מפלחה און גישיקט?

ציצערא

וואם זשע האסט דוא אועלכם ניועהן?

קסקא

איך האב ניועהן, או איין פאָראָנע — אויף' פנים קענסטו
 איהם — האט אויף גיהויבין אין דער הייך זיין לנקי האנד, דיא
 האנד אייז ניועהן אוויא וויא איין פלאָם פיעער אונ האט ניברענט
 אוויא וויא צואנציג לאַמְטֶרְנִים, פון דעםטעונגין האט זיא דאס
 פיעער ניט גיפויעלט, אונ אייז ניבליך גאנץ. נאך (פון דענסמאָלט
 אן האב איך אוים גישטרעקט מײַן שווערד) איך קאָפֿיטָאַלְעַז האב
 איך באָגענִינֶט איין ליעוע: האט ער איך מיר אָקוֹק גיטאן אונ
 אייז בּיְוּרְהִיְת אָוּעָק גִּגְאָנְגִּין וּוּיְטָעָר, אונ האט מיך ניט מזיך
 ניועהן. נאך דעם בין איך אָרוֹפּ גִּפְאָלִין אויף הינדרעט בּמַעַט
 טויטע פרויין וואם זענין ניועהן צוּאוּוּשִׁין עולְם, אונ מהמת דער
 שרעַק זענין פָּאָר דָּאָרְבִּין גִּיוֹאָרִין זַיְעָרָע פְּנִים' עַר, האבן זיא מיך
 גישווארין או זיא האבן אלְיַין מיט זַיְעָרָע אָוִינִין ניועהן, וויא
 מענטשין וואם האבן גיברענט מיט פְּיָעָר זענין נילאָפּין אַיבָּעָר דער

נאמ' הין אונ צוריק. אונ נעצטין אין מיטען העליין טאג האט זיך
אנידער גיועצט אין מיטען מארך דער נאכט פּוֹגִיל אונ האט גישרי-
גען. נוא ווען דיא אלע וואונדערליך זאכין טרעטען זיך גראדע
אין איז מאהַל, קען מען ניט זאנין, או "סע איזט נאטירליך", סע
דארכ אוזי זיין": מיר וויויט אויים — או עם איז ניט קיין גוטער סימן.

צייצרא

יא, אוינדערליך צייט; נאחר מענטשין טאלקאווען אָפְט
אוינע זאכין יעדערער נאך זיין של, נאחר אלץ וואם פאמט ניט
ניט צוא היינטיגער צייט. צעואר וועט מארגעין קומין אין קאיפיטאלאיע?

קאסקא

ער וועט קומין: ער האט אן גואנט אנטאנז' איז ער זאל
דייר מודיע זיין, או ער וועט דארט מארגעין זיין.

צייצרא

אנטעה נאכט קאסקא: דער היממעל איז יעט זיעער
שטורימדיג, איז ניט גוט שפאצירען.

קאסקא

נוא, געה גיונד. (צייצרא גיט אוווק, קאפסיוס קומט אן).

קאפסיוס

ווער איז דאמ?

קאסקא

אין רימליאנין.

קאפסיוס

וועריג אין קול איז דאמ דאכט מיר קאסקא.

קאסקא

יא, דוא האסט מיך באילד דערקענט אין קול, אַח,

קאפסיומ , וואם זאנסט דוא אויף דיא היינטיגער נאכט ?

קאפסיומ

וואם זאל איך זאנן ? זיער איין איינגענטגע פאר ארענטליךע .

קאסקא

נאחר ווער האט אמאהַל ניזעהָן , או דיא הימלאַן זאלין האבִּין
אוֹ שְׁרַעְקְלִיבָּעַ וּוֹידַ , זְוֵיאַ הַיִנְטַ ?

קאפסיומ

דער , וואם ווייסט , או דיא ערְד אַיִּז אַן נִפְהַלְתַ מִיט
עֲבִירֹת . אַונְ אַיך בֵּין אָוַוַּא אַן אַ שֻׁם מַוְרָא נִינְגַּנְיָן אַיבָּעַר דִּיא
נַאֲסָסִין , אַין דַעַם פְּנִצְטָעָרְנִישׁ , צֹואַ שְׁפִילְיָעַט אָזַי וּוֹיאַ דַואַ קָוְקָסֶט
מִידַ אַן , מִיַּן הָאָרֶץ הָאָבַּא אַיך אַוִים נִשְׁתְּרַעְקָט נָעָנִין דִיא דִינָעַרַט
קְלָעַפַּ, אַיך הָאָב זַיְקַ אַנְדָעַר נִשְׁתְּעַלְטַ פָּאַר אַיִּז צִיעַלַי נָעָנִין דִיא
בְּלִיצָעַן , וואם אוֹ זְוֵיאַ הַיִבְּין אַן בְּלִישָׁצָעַן אַונְ גָּלָאנְצִין , וּוֹיְזַט זַיְקַ
מִידַ אַוִים אוֹ דַאַם הַיְמָעַלְישַׁע הָאָט זַיְקַ אוֹיפַ נִעְפִּינְט .

קאסקא

אוֹ גָּאַטְט ! וואם ווַיְלַסְטַו אַונְ אַוִים פְּרִיוּעַן ? דַואַ וּוֹיְסַט
דָאַךְ פַּוּן פְּרִיעַר , אוֹ מַעֲנַטְשִׁין זָעָנִין גַּיּוֹאַינְטַ צֹואַ צִיטְעָרִין אוֹ זְוֵיאַ
זַעַהַן פַּוּן דִיר וּוַיְנְדָעַרְלִיבָּעַ אַבְּכִין , אַפְנִים אוֹ דִיא וּוַיְנְדָעַרְלִיבָּעַ אַונְ
שְׁרַעְקְלִיבָּעַ סִימְנִים זָעָנִין דִינָעַן נְבִיאִים אַונְ אַוִיסְרִיְעָרִים .

קאפסיומ

אוֹ , קָאַסְקָא , בִּיסְטַ דַואַ אָוַוַיְכָעַר מַעֲנַטְשַׁ ! אַיִּן דִיר אַיִּז נָאַר
גָאַרְ נִימָאַ דָעַרְ לְעַבְנִים-לְחַנְקַ וּוּלְכָעַרְ דָאַרְפַּ זַיְן בִּיאַ אַיִּן אַמְתָּאַ
רִימְלִיאַנִין , אַונְ אָפְשַׁר אַיִּז עַרְ דָאַ בִּיאַ דִיר נָאַרְ דַואַ וּוַיְזַט אַיהֲם
נִימָטַ אַרוֹים , דַואַ בִּיסְטַ בְּלִיעַר , דַואַ קָוְקָסֶט אָזַיַּאַ וּוַיְלַד אַונְ הַאֲסָטַ
מוֹרָאַ , אַונְ וּוּרְסַטְ פְּאַרְטִימְעַלְטַ אוֹ דַואַ וּוַהַסְטַ אוֹיפַ דַעַם הַוּמָעַלְ
אַחִידְוָשְׁלִיבָּעַ זַיְקַ . דַואַ זַאֲלַסְטַ אַבָּעַר בָּאַטְרָאַכְטַן דִיא אַוְרָאַכְעַ

דער פון, וויא נעמײַן זיך מיט אמאָל אוינען שרעקליבע דינערין אונ
בליצין, אונ פֿאָר ווּאָס בְּרָעכִין אַלְעָ חִוָּת אָוֹן פֿוֹנְגָּלְעָן זַיְעָר נַאֲטִיר-
לִיכְעָן זַאֲקָאן, אָוֹן זַיְעָרָע נַעֲמָעָן, אָוֹן אַלְטָע מַעֲנְטָשִׁין, נַאֲרִישָׁע
אָוֹן קִינְדָּרָע וּוּרְעִין נְבָיאִים; פֿאָר ווּאָס האַבִּין זיך דֵּיאָ אַלְעָ זַאֲכִין
אָוֹיָא פֿאָרְבִּיטָעָן, אָוֹן האַבִּין אַפְּ גִּטְרָעְטִין פֿוֹן זַיְעָר גִּזְעָצָע אָוֹן פֿוֹן
זַיְעָר צַוְּעָק, צַוְּאָ וּוּלְכִין מַעַן האַט וּוּיָא פֿוֹן לְאָנָג בעשטיימָט, אָוֹן
הַאַבִּין גַּאֲרָבָּקָן אָזָא וּוּנְדָרְלִיכְעָן קוֹק. — וּוּאַלְסָטוּ דַעַמְּאַלְט
פֿאָרְשָׁטָאַנִּין, אוֹ דֵיאָ הַיְמָלְעָן הַאַבִּין אַיִּן זַיָּא אַרְיָין נִגְעָבִין דָעַם
מוֹאַטְיַעַשְׁנָעָן גִּיסְטָן, אָוֹן האַבִּין זַיָּא גִּמְאָכֶט פֿאָר אַרְוְדִּיעָס פֿוֹן
שְׁרָעָק, אָוֹן זַיָּא זַאלִין נְבָיאָות זַאֲנִין אוֹיפָה דֵיאָ אַומְגָלְקָעָן ווּאָס וּוּלְיָין
אַיִּן אַגְּכָעָר צִיְּמָת אָזָן קְוִמָּין. אַיךְ וּוּאַלְטָה דִּיר גִּקְעָנָט אָזָן דָּוְפִּין אַיִּין
מַעֲנְטָשִׁין ווּאָס עַר אַיִּז גַּלְיָיךְ צַוְּאָ הַיְינְטִיגְעָר שְׁרָעְקִילִיכְעָר נַאֲכֶט, עַר
שְׁטָעְכֶט וּוּיָא מִיט שְׁפִּיעָזָן, עַרְגָּעָר וּוּיָא דֵיאָ בְּלִיצָן אָוֹן דִּינְעָרִין,
עַר עַפְּנִינָט אוֹיפָה קְבָּרִים, אָוֹן רַעֲוָעָט וּוּיָא אַלְיָעוּעָ אַיִּן מִיטָּין קָא-
פִּיטָּאָלִי; מִיט פֿעַרְזָאַנְלִיכְיָן קְרָאָטָט גַּעַתָּעָט עַר נִיט אַיבָּעָר, אָוֹן עַר
אַיִּז גִּזְוָאָרִין אָזָא מִין וּוּנְדָרְלִיךְ באַשְׁעָפְנִינִישָׁ אָוֹן שְׁרָעְקִילִיךְ, אַזְוִי וּוּיָא
דאָס עַרְשִׁיּוֹנוֹגָג פֿוֹן הַיְינְטִיגְעָר נַאֲכֶט.

קאָסְקָא

דוֹאָ מִיְּנָסְטָן אָוֹדָאִי, צַעְזָאָרִין?

קאָסְפָּיוֹס

זַאֲלָזִין וּוּעַמִּין עַמִּין אַיִּוֹ, בִּיאָ דֵיאָ הַיְינְטִיגְעָר רִימְלִיאָנָעָר אַיִּוֹ
אוֹיְנָעָ אַבָּרִים אָוֹן פֿאָרְעָן אַקְוָרָט וּוּיָא בִּיאָ אַונְזָעָרִי עַלְטָעָרִין,
נַאֲהָר וּוּיָא אַיִּז אָנוֹן! אַיִּן אָנוֹן אַיִּז פֿאָר שְׁטָאָרָבִין דָעַר גִּיסְטָן פֿוֹן
אַונְזָעָרָע פֶּאָטָעָרָם, נַאֲהָר דָעַר שְׁלָאַהָעָר גִּיסְטָן פֿוֹן אַונְזָעָרָע מַוְתָּעָרָם
אַיִּז אַיִּז אָנוֹן פֿאָרְבִּילִיבִּין, מִיר גַּעַהָן אַונְטָעָרִין יַאֲרָמָא אָוֹן לִיְדָעָן
גַּלְיָיךְ וּוּיָא וּוּיָבָעָר.

קאָסְקָא

יאָ, אַמְתָה אַיךְ הַאָב טָאָקִי נִיהָרָת — אוֹ דֵיאָ סֻעָנָאָטָאָרִין

וועלין מארגין מפרסם זיין צעוארן פאר קייזער ; ער וועט זיין אימעטיכ דיר מאיסטטעט, אויף'ן ים אונ אויף דער יבשה.

קאסיסים

נוא, יעט וויס איך שווין, וויא הין צוא קערעוין מיין שוערד.
קאסיסים וועט זיך אלין בערײַען פון דעם יארמא. דוא, גאטט,
גב דעם שלאָפֿין כה, ניט קיין פִּינְצְּטָעָרָע טורמע, ניט דיא ווענט וועל
פָּן אֵין קְרִיעָפְּאָסְטִי, ניט קיין קופערנע צָאָמְמָעָן, ניט קיין אָוּרְנָע גְּוּוּן
קייטין זענין אומשטיינד צוא שטילין דעם גִּיסְטְּלִיבִּין אויף בלָאו, אונ ט
איידער מיטשען זיך לעבדיגערהייט אַין דיא פָּאָרוֹאָגְּנִילְטָעָן קְנִיפָּעָן,
בעסער טויטערהייט ניצול ווערין פון זיא.

קאסקא

איך — אויך אוויא; יעדער גיבנידנער האט רשות זיך צוא
בערײַען פון זינגע פָּאָרְבִּינְדְּנוּן.

קאסיסום

דוֹא מִינְסָט פָּאָר וּוְאָס אֵיז צְעֻזָּאָר גִּיוֹאָרִין אֹזָא אָכָּו ? אֵיך
וועל דיר זאגן : ער וואלט גוויס קיין וואלף ניט גיווין, ווען רומא'ר
מענטשיין וואלטן קיין שעֶפְּעַלִיך ניט גיווין, אונ קיין ליעוע ניט —
ווען זיא זאלין קיין אַינְדָּעָן ניט זיאן . או מען וויל צוא פִּיהָרָעָן א
פִּיעָר דָּאָרָף מען אָן צִינְדִּין שְׁטוֹרְיָא ; הַיִּנְטָוּ וּוְאָס אֵיז רַוְמָא פָּאָר
אָ פָּאָסְקָוְטָטוּעָ, אָן אַנְקִידְעַרְטְּרָאָכְטִינְגָּע זָאָךְ, או זיא קָעָן אָוְנְטָעָר —
צִינְדִּין, אויף באַלְיָכְטִין אָזָא פָּאָדְלָע באַשְׁעָפְּנִישׁ, וּוְיא צְעֻזָּאָר ? —
אָדָּ, צְזָא וּוְאָס צְרוֹת בְּרָעָנִין מִיךְ ! עַמְּ קָעָן זִיא אָזָרְיִיד אַלְעָס
פָּאָר אֵין אָוְנְטָעַרְטָעַנְגִּין קְנַעַכְתִּי, וּוְאָס דִּיעַנְטִי צְעֻזָּאָרִין מִיט זִיא גְּוּטִין
וּוְילִין . אָוִי ! עַמְּ אֵיז מַאֲקִי אָוְיָא, וּוּלְ אָז מְזָוִין פָּאָר יְעָדָר
וּוְאָרָט באַשְׁטְּרָאָכְט וּוְעָרִין ; נָהָר אָיך בֵּין באַוְאָעָנִט — קָעָן מִיךְ
קִין שָׁוָם סְכָנָה נִיט עַרְשָׁרְעִין .

קאסקא

דוֹא רַיְדָסְט מִיט קָאָסְקָאִין, ער אֵיז נִט קִין מְסֻוָּר, אָונָ נָגָ

אִימַעְטִים דֵיר מֵין הָנֶדֶר, זַיְיא בְּאַהֲרֹצֶת אָונֵ קָוָרָוָשָׁנָע אָונֵ הָאָלָט מַלְחָמָה
מִיטֵּ דָעַם שְׁלַעַכְטִיגְיִיט, אָונֵ אַכְזָרוֹת, אָונֵ אַיךְ וּוּעַל אַוִיכְ פָוָן דֵיר
נוּט אֶפְ שְׁטָעָהָן.

קָאַסְפִּיּוֹם

אוֹיבָ דּוֹאָ הָאַסְטָ שְׂוִין, טָאַקְיָ אַוִיכְ אַמְתָ, בִּיאָ זַיךְ נִיפּוֹילְטַ...
וּוּעַל אַיךְ דֵיר דֻּרְצָעַהָלִין קָאַסְפָּקָא נָאַךְ עָפִים: אַיךְ הָאָבָ שְׂוִין מְפַתָּה
נוּוּוּן עַטְלִיבָעַ פְּיִינָעַ רִימְלָיאָנִים אָז זַיְיאַ זָאַלְיָן צְוָא מִירַ,
אָונֵ טְוָאַן מִיטֵּ מִירַ צְוָאָמָעַן אִין דָעַם וּוּבְכְתִיגְיָן עַסְקָ, וּוּאַסְמָעַר אַירַ
פְּיִעלְ מִיטֵּ סְכָנוֹתָ נָאַהָרָ מִיטֵּ לְוִיבָ. זַיְיאַ וּוּאַרְטִין אַוִיכְ מִירַ אַונְטָעַר
פָּאַמְפָעַם פִּידְאַשְׁעָקָ. הַיְנְטִינָעַ נָאַכְטָ קָעַן מָעַן אִין דִיאָ נָאַסְיָן נִיטַ
אַרְומְגָעָהָן; יַעַצְטָ אַיזְ דִיאָ מָאַנְיָעַ פָוָן דָעַם הַיְמָעַל וּוּהָרָ שְׁרַעַקְלִיךְ,
דָעַר אַוִיר שְׁמַעַקְטָ מִיטֵּ בְּלוּטָ אָונֵ מִיטֵּ פְּיִיעָרָ, אַוְוִיאַ וּוִיאַ אַונְזָעַר
יַעַצְטִינָעַ גִּידְאַנְקִין.

(צִינָנָא קָוָמָמָט אָז).

קָאַסְפָּקָא

וּוּאַרְטָ נָאַהָרָ אַוִיסָ, קָאַסְפִּיּוֹם! עָפִים אִימַעְצִיר גַּעַתְמַטְמַט
גַּיבָע שְׁפָאן.

קָאַסְפִּיּוֹם

עַם אַיזְ צִינָנָא; אַיךְ הָאָבָ אַיָּהָם אִין גָּאנְגָ דֻּרְקָעַנְטָ. הָעָרָ
נָאַהָרָ, צִינָנָא! וּוּיהָיָן שְׁפָאנְסָטוּ עַם אַוִוִיאַ גִּינְ?

צִינָנָא

אַיךְ זַיךְ דִּיךְ, וּוּעַר אַיזְ דָאָם? עַם אַיזְ נִיטַ צִימְבָעָר.

קָאַסְפִּיּוֹם

נִיְינָ, עַם אַיזְ קָאַסְפָּקָא. — עַר אַיזְ פָוָן אַונְזָעַרְעַ לִיְיטַ. —
צִינָנָא, מָעַן וּוּאַרְטָ נִיטַ אַוִיכְ מִירַ?

צִינָנָא

אַיךְ בֵּין וּוּהָרָ פְּרִילִיךְ. אַיךְ! וּוּאַסְמָעַר אַיְינָ שְׁרַעַקְלִיבָעַ

נאכט היינטיגע איזו ! עפֿים אימצעיר פון אונז האט ניזעהן זעהר
וינדרעליכע ערשיינונגין .

קאפסיומ

הער , ציננא , מען ווארט ניט אויף מיר ?

ציננא

מען ווארט . אך , קאפסיומ זאלסט נאך קענין ברוטום איזק אונז
איבערביינין אויף אונזער זויט . . .

קאפסיומ

ווארג זיך ניט , ציננא . אטنعم דאמ פאפריל אונ ליג דאמ
אנידער אויף דער באנק וואם נעבן דער פריסוטסטווע , דארט ווועט
עם ברוטום גיוייס ניגונין ; אונ דאמ אנדרער קלעפ צוא מיט וואקס
צוא דעם בילד וואם נעבן ברוטום הויז ; אונ נאך דעם זאלסט דוא
קומען צוא פאמפייען אונטער דעם פידאשעק , דארט ווועט דוא אונז
גיגונין , דעצים אונ טראבאנים איז דארט ?

ציננא

זיאו זענין אלע דארט , חוץ איין מעטעלים צימבער , ער איז
גיגאנין צוא דיר צוא הויז . — יעט וועל איך אוועק נײַן גיבער
מיט דיא קויטעליך , מקיים זיין דיין באָעהל .

קאפסיומ

או דוא ווועט אָפּ מאן דיא אַרבײַט , זאלסט דוא קומין צוא
פאַטפייען אין טעאטער . (ציננא געהט אוועק) . אונ מיר , קאסקא ,
דארפֿין זיך זעהן מיט ברוטום ; דרייא פִּיערטיל זייןע — זענין שווין
אונזער ; אונ בייא דעם ערשותןanganenish ווועט ער שווין זיין אין
ganzen אונזערער .

קאסקא

דאמ גאנצע פֶּאלְק האט איהם הערצליך לייעב ; וואם בייא

זונ זעהר
אונז וויזט אויס איזן עלה , איז וויא באָלד ברוטס טוהט דאמ
געמְלִיבָע , אוויא וויא מיט כיישוף פֿאַרְשְׁפְּרָאַכְּין , רעכינען וויא עס
פֿאָר איזן גיטסקייט .

קאַסְפּוֹס

דוֹא קְלֻעַּהֶרְסְּט וּוּגְנִין בְּרוּטָס וּוּרְטָס , אָוָן וּוּיָא אָזְוָיָא עַר אַיז
זָן אַוְיךְ אָוָן נִיְתְּגֵן . נָוָא , שְׂוִין הַלְּבָעַ נְאַכְּט , אָוָן מִיר דָאָרְפְּיָין פָּאָר טָאנְג
אוֹיפְּ שְׁטָעָהָן , עַנְדְּגִין דָעַם עַסְּק .

(געהען אוועק)

יגן דאמ
ט ווועט
ז וואקם
סט דוא
ויא אונז

צְוּוִיתָעָר אַקְטָן טָע קָרְטִינָא .

טָקָע דָאָרְטָעָן , בִּיאָ בְּרוּטָסְן אִין גָּאָרְטָעָן , קְוּמָט אָן בְּרוּטָס .

ברוטס

לוֹצִים ! לוֹצִים ! אַיךְ קָעַן אוֹיפְּ דֵיא שְׁטָעָרִין נִימְטָרָעָהָן וּוּיָא
דיָא נְאַכְּט הַלְּטָט . לוֹצִים ! וּוּאָס אַיז דָאָם דֵיר אָוּלָכָם ? אַיךְ
וּוּלָט אֲ בָעָלָן גְּיוּעָן אַוְיךְ קָעַנְיָן אָזְוָיָא שְׁלָאָפְּיָן . . . נָוָא , וּוּאָס אַיזָּן
דָאָם , לוֹצִים ? נָוָא , שְׁטָעָה שְׂוִין אוֹיפְּ ! לוֹצִים !
(לוֹצִים קְוּמָט אָן).

לוֹצִים

דוֹא האָסְט מִיךְ גִּירְוָהָן ?

ברוטס

יאָ , צִינְדָּר אָן בִּיאָ מִיר אִין צִימְמָעָר אֲ לִיבְטָן , אָוָן אוּדוֹא
וּוּסְטָן צִינְדָּר וְאַלְסְטָן דָאָמִיר וְאַגְּנִין .

ער איז
נִיכְבָּר
זָן צָאָן
אַסְקָאָן
זָן שְׂוִין
זָן אִין